

Aleg. 49.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o petycyi gminy Zalipia i Podlipia w sprawie wyłączenia ich z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Żabnie, a przydzielenia do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Dąbrowie.

Wysoki Sejmie!

Uchwałą z dnia 9. lutego 1894. LS. 850/94 odstąpił Wysoki Sejm Wydziałowi krajowemu petycyę Zwierzchności gminnych Zalipie i Podlipie o wyłączenie tych gmin z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Żabnie i przyłączenie ich do c. k. Sądu powiatowego w Dąbrowie, do ponownego dokładnego zbadania „przytoczonych w niej okoliczności i przedłożenia odpowiedniego wniosku na następnej sesyi“.

W wykonaniu tej uchwały Wydział krajowy odniósł się w tej sprawie do Reprezentacyi powiatowej w Dąbrowie, a następnie do Wyższego c. k. Sądu krajowego w Krakowie.

Dochodzenia przeprowadzone przez Wydział powiatowy w Dąbrowie wykazało, iż przyczyną dla której obie te gminy starają się o tę zmianę, stanowi dogodniejsze i lepsze połączenie tych gmin z Dąbrową aniżeli z Żabnem; do Dąbrowy mają bowiem 10 do 11 kilometrów, i to dobrą drogą, gdy do Żabna odległość ich wynosi 15—18 klm. i to nie szosą albo drogą murowaną, ale drogami gminnymi, które szczególnie w mokrych porach roku z powodu iłowatego podkładu są trudne do przebycia; nadto Dąbrowa jest siedzibą władz i urzędów, oraz wielkiego ruchu handlowego, gdzie każdego mieszkańca tych gmin wiążą i łączą rozliczne interesa, podczas gdy Żabno jakkolwiek jest siedzibą c. k. Sądu powiatowego i Urzędu podatkowego tego znaczenia dla mieszkańców tych gmin nie ma.

Z tych powodów tak Wydział jakoteż i Rada powiatowa, stwierdziwszy słuszność i prawdziwość powodów, dla których Reprezentacye tych gmin starają się o tę zmianę, jak najusilniej popierają prośbę tych gmin.

Odmiennego zdania jednak jest c. k. Sąd Wyższy krajowy w Krakowie, który odwołując się na opinię swą wyrażoną w tej sprawie w r. 1889, a w której oświadczył się ze stanowiska administracyi rządowej i należytego wymiaru sprawiedliwości przeciw żądaniu petycyonujących gmin, oznajmia, iż i obecnie pozostaje przy tej opinii, albowiem w międzyczasie t. j. od r. 1889 nie zaszła żadna zmiana w sytuacji, któraby na zmianę niekorzystnego zapatrywania c. k. Wyższego Sądu krajowego

na tę sprawę znaczny wpływ wywrzeć mogła; przyczem oświadcza Wyższy Sąd krajowy, iż różnica odległości nie jest znaczna a że drogi są gorsze jak w innych powiatach, to nie może to być powodem do zmiany terytoryalnej okręgów sądowych.

Gminy Zalipie i Podlipie już kilkakrotnie udawały się w tej sprawie do Wysokiego Sejmu, jednak nie znalazły uwzględnienia, a to głównie z powodu niekorzystnej opinii Wyższego Sądu krajowego i tak na posiedzeniach z 28. października 1889 i 22. listopada 1890 r. przeszedł Wysoki Sejm nad petycjami tych gmin na wniosek komisji prawniczej do porządku dziennego.

Z tego powodu i z uwagi, że c. k. Wyższy Sąd krajowy w Krakowie i obecnie przy tej niekorzystnej opinii pozostaje a względy na stanowisko administracji sądowej i wymiaru sprawiedliwości, na które się wyższe władze sądowe powołują, są istotnie ważne, gdyż nie może być obojętną rzeczą, czyli terytoryum jednego okręgu sądowego zostanie zanadto zmniejszone, a drugiego niezmiernie zwiększone, na czem cierpi bez wątpienia tok spraw sądowych i wymiar sprawiedliwości z uwagi wreszcie, że okręg sądowy Dąbrowa liczy 42.038 mieszkańców, podczas gdy Żabno tylko 21.509, Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy i tym razem nad petycją gminy Zalipia i Podlipia o przeniesienie ich z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Żabnie do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Dąbrowej przejść do porządku dziennego.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskiem.

Lwów dnia 3. stycznia 1895.

Marszałek krajowy:

Sanguszko, w. r.

Sprawozdawca:

Dr. Damian Sawczak, w. r.

Członek Wydziału krajowego.